

KAS IR MIKROPLASTMASAS PIESĀRŅOJUMS UN KĀ TO MAZINĀT?

Mikroplastmasa ir mazas plastmasas daļiņas izmērā līdz **5mm**. Tās var būt dažādās formās, krāsās un sastāv no dažādiem polimēriem. Plastmasa ir noturīga un bioloģiski nenoārdās, tāpēc tā apkārtējā vidē paliek ļoti ilgu laiku, sadaloties arvien mazākās daļiņās. Tā rodas mikroplastmasa.

Zinātnieki mikroplastmasas piesārņojumu ir konstatējuši visur – ūdenī, gaisā, augsnē, tomēr tieši ūdens ekosistēmās – jūrās, upēs un ezeros – mikroplastmasas koncentrācijas ir lielākas.

Mikroplastmasas piesārņojuma **avoti** ir nepienācīga atkritumu apsaimniekošana, piesārņojums no gaisa, neattīrīti notekūdeņi, kā arī notece no lauksaimniecības zemēm, autoceļiem un pēc lietus.

Primārā mikroplastmasa

mazas daļiņas pēc dizaina

granulas

spiguli

mikrolodītes

šķiedras

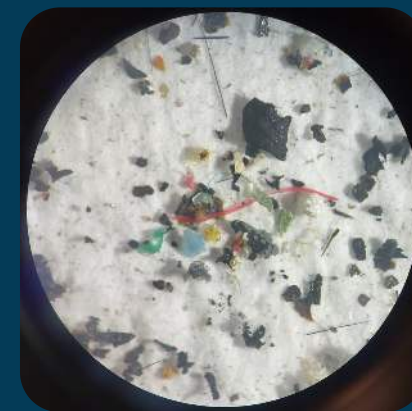
Sekundārā mikroplastmasa

rodas sadaloties lielākiem priekšmetiem

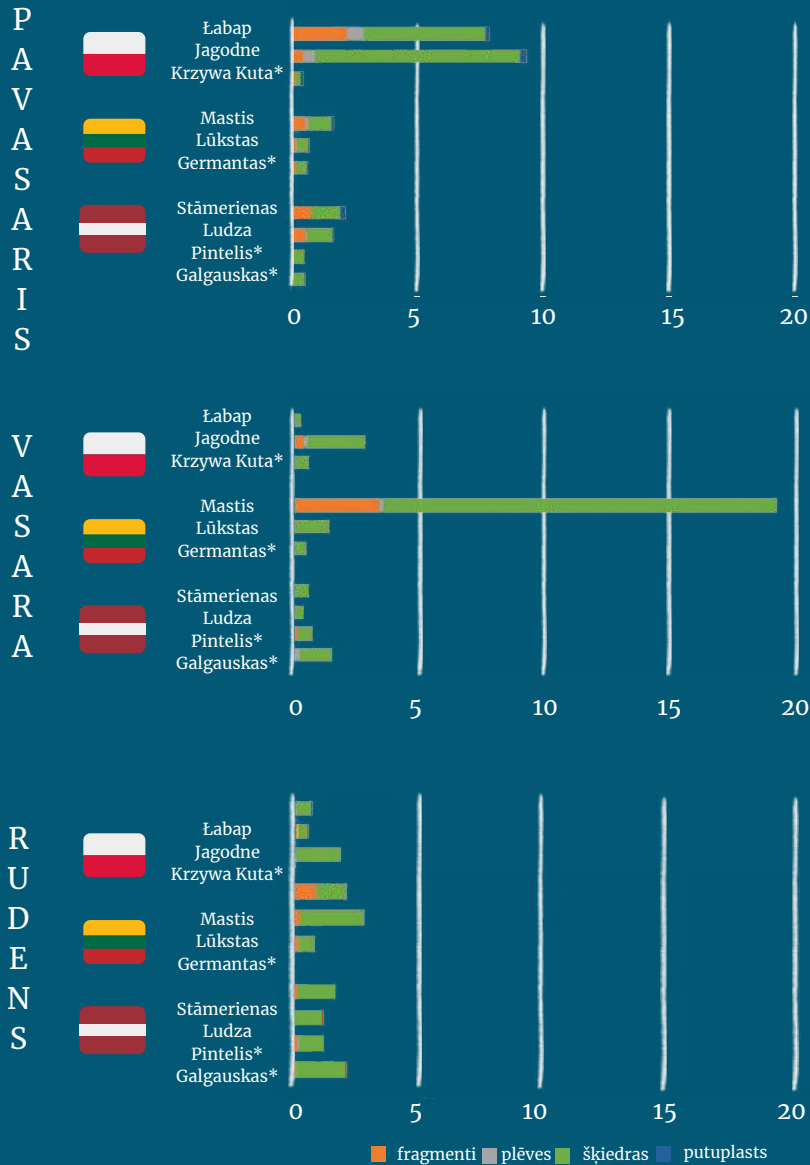
CIK PIESĀRŅOTI IR MŪSU EZERI?

Līdz šim par mikroplastmasas piesārņojumu ezeros **Latvijā**, **Lietuvā** un **Polijā** informācijas bijis maz. Projekta **Lakes connect** ietvaros katrā no valstīm tika izvēlēti vairāki ezeri, kas tika apsekoti 3 reizes – pirms **aktīvās tūrisma sezonas**, tās laikā un pēc tās.

© LHEI

MIKROPLASTMASA EZEROS

Grafikā parādīts, cik mikroplastmasas daļiņas tika atrastas ezeru ūdens virsējā slānī. Ezeri, kas atzīmēti ar zvaigznīti (*), atrodas mazāk pieejamās vietās, savukārt pārējie ezeri tiek aktīvāk izmantoti vai atrodas urbānās teritorijās. Svarīgi piebilst, ka **ne visa atrastā mikroplastmasa ir izskaidrojama tikai ar tūrisma ietekmi.**

Skaitļi grafikā atspoguļo plastmasas daļiņu skaitu uz **1 m³** ūdens. Ir skaidri redzams, ka mikroplastmasa atrodama visos ezeros un ir novērojamas sezonālas atšķirības. Lielākā daļa mikroplastmasas šajos ezeros bija **šķiedras**, tad seko fragmenti, plēves un putuplasts.

Pilnais apkopojums par pētījuma rezultātiem ir pieejams projekta tīmekļa vietnē:
interreg-baltic.eu/project/lakes-connect/

© FOWJM

KĀ MĒS VARAM MAZINĀT MIKROPLASTMASAS PIESĀRŅOJUMU?

- izvēlēties "zero waste" jeb bezatkritumu alternatīvas
- izvairīties no vienreizlietojamiem plastmasas produktiem
- pārstrādāt vai izmest atkritumus tam paredzētā vietā
- pēc iespējas izvairīties no sintētiskiem audumiem
- izvēlēties videi draudzīgus materiālus un vielas, piemēram, laivu krāsām
- neievadīt neattīrītus notekūdeņus ezerā

